

NORGES HØYESTERETT

Den 18. september 2013 avsa Høyesterett dom i

HR-2013-01977-A, (sak nr. 2013/821), straffesak, anke over dom,

I.

A (advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (førstestatsadvokat Hans Christian Koss)

II.

Den offentlige påtalemyndighet (førstestatsadvokat Hans Christian Koss)

mot

A (advokat John Christian Elden)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Noer**: Saken gjelder straffutmåling for misbruk av innsideinformasjon og brudd på reglene om god forretningsskikk i verdipapirforetak.
- (2) Statsadvokatene v/Økokrim tok 13. september 2010 ut slik tiltale mot A:

**"Verdipapirhandelloven av 1997 av 19. juni 1997 nr 79 § 14-3 første ledd, jf § 2-3 første ledd (Slik loven lød frem til 1. november 2007).
hvoretter tilskyndelse til kjøp eller salg av finansielle instrumenter notert på norsk børs ikke må foretas av noen som har innsideinformasjon.**

**Grunnlag:
Post I**

Tirsdag 10. januar 2006 fra kl 11:41 fikk han informasjon fra en journalist i Nettavisen, B, relatert til at Nettavisen senere samme dag ville publisere en artikkel om det børsnoterte foretaket Det Norske Oljeselskap ASA (DNO) hvor det bl.a. ble hevdet at DNOs kontrakt om utvinning av olje i Irak var ugyldig og at DNO ville bli svartelistet av sentrale myndigheter i Bagdad.

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt over oppfordret eller ansporet han på annet vis C tirsdag 10. januar 2006 fra ca kl 11:41 til salg av DNO-aksjer.

Artikkelen ble først kjent for markedet tirsdag 10. januar 2006 ca kl 13:45 da Nettavisen publiserte den under tittelen 'Sår tvil om DNO-eventyr i Irak'.

Post II

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post I oppfordret eller ansporet han på annet vis til salg av DNO-aksjer ved at han tirsdag 10. januar 2006 ca kl. 11:45 sa utover meglerbordet i Pareto Securities ASA (Pareto) 'Et godt tips, gutter: Short DNO. Short DNO nå'.

Post III

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post I oppfordret eller på annet vis ansporet han til salg av DNO-aksjer ved at han i epost tirsdag 10. januar 2006 kl. 12:17 til D skrev: 'hear rumours about possible negative news in DNO NO. reagrding oil find in iraq that made the share price rally from 35 to 58 just before xmas. think its a good short'.

Post IV

Til tross for at han hadde informasjon relatert til pågående forhandlinger om overdragelse av hele eller deler av det børsnoterte selskapet Sinvest ASA (Sinvest), oppfordret eller ansporet han på annet vis C senest tirsdag 13. juni 2006 til kjøp av Sinvest-aksjer.

I børsmelding 16. juni 2006 kl 07:36 ble det gjort kjent i markedet at Skeie Group AS hadde solgt 33,76 % av aksjene i Sinvest for kr 135 pr aksje til Aban Singapore Pte Ltd.

Post V

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post IV forsøkte han å få nettavisen NA24.no til å publisere en artikkel med udokumenterte opplysninger fra en anonym kilde om pågående forhandlinger om kjøp av Sinvest og derigjennom oppfordre eller på annet vis anspore NA24.nos lesere og andre markedsaktører til kjøp av Sinvest-aksjer, ved at han onsdag 14. juni 2006 kl. 08:24 i en SMS til NA24.no journalist og utgavesjef – B skrev: 'Hei sjef. To utenlandske aktører forhandler om å kjøpe Sinvest. Snakker om bud på 130-135. Dette har du ikke fått av meg'.

Post VI

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post IV ansporet han B til kjøp av Sinvest-aksjer, ved at han onsdag 14. juni 2006 kl. 08:24 sendte en SMS som beskrevet i post V.

Onsdag 14. juni 2006 kl 09:03 la B inn ordre om kjøp av 800 Sinvest-aksjer gjennom sin nettmegler Netfonds Bank ASA. Kjøpet ble gjennomført umiddelbart etter børsen åpnet for handel med Sinvest-aksjer.

Post VII

Verdipapirhandelloven av 1997 av 19. juni 1997 nr 79 § 14-3 første ledd, jf § 2-4 første ledd (Slik loven lød frem til november 2007) hvoretter den som har innsidainformasjon ikke må gi slike opplysninger til uvedkommende.

Grunnlag:

Til tross for at han hadde informasjon som nevnt i post IV, etter å ha skrevet SMSen beskrevet i post V, svarte han senere samme dag kl. 10:59, på spørsmål fra B om han trodde et bud på kr 130-135 ville bli godtatt: 'I dagens mkt sannsynlig, men umulig å vite sikkert. Timing 1-2 uker' samt at han på nytt spørsmål fra B torsdag 15. juni 2006 om det var noe nytt om Sinvest, svarte samme dag kl. 11:38: 'Det kommer til å skje. Indere'.

Hvoretter børsmelding som nevnt i post IV ble publisert.

Post VIII

Verdipapirhandelloven av 1997 av 19. juni 1997 nr 79 § 14-3 andre ledd nr 6, jf. § 9-2 første og åttende ledd (slik loven lød frem til 1. november 2007) for grovt eller gjentatte ganger å ha overtrådt plikten ansatte i verdipapirforetak har til å utøve sin virksomhet i samsvar med god forretningsskikk.

Grunnlag:

I egenskap av å være aksjemegler i Pareto Securities ASA forholdt han seg som beskrevet i post I-VII."

- (3) Oslo tingrett avsa 5. juli 2011 dom i saken. A ble frifunnet for post I og II, men dømt for de øvrige forholdene. Straffen ble satt til fengsel i ett år og seks måneder, og han ble pålagt å dekke sakskostnader for tingretten med kr. 100 000.
- (4) A innga full anke til Borgarting lagmannsrett over domfellelsen etter post III-VIII. Økorim motanket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for post I og II. Lagmannsretten fant i dom 19. desember 2012 A skyldig på samtlige tiltalepunkter. Dommen har slik domsslutning:
- "1. A, født 14. desember 1974, dømmes for fem overtredelser av verdipapirhandelloven av 1997 § 14-3 første ledd, jf. § 2-3 første ledd, én overtredelse av verdipapirhandelloven av 1997 § 14-3 andre ledd nr. 1, jf. § 2-4 første ledd og én overtredelse av verdipapirhandelloven av 199 § 14-3 andre ledd nr. 6, jf. § 9-2 første og åttende ledd, alt sammenholdt med straffeloven § 62 første ledd, til en straff av fengsel i 3 – tre – år. Fullbyrdelsen av ett år av fengselsstraffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år.
2. A pålegges å erstatte statens sakskostnader for tingretten med 150 000 – etthundreogfemtusen – kroner og for lagmannsretten med 150 000 – etthundreogfemtusen – kroner."
- (5) A anket til Høyesterett over lovanvendelsen, saksbehandlingen og straffutmålingen. Påtalemyndigheten motanket over straffutmålingen. Høyesteretts ankeutvalg traff 14. juni 2013 slik beslutning:
- "Ankene over straffutmålingen tillates fremmet. Straffutmålingen skal prøves på grunnlag av det faktum som er lagt til grunn av lagmannsretten. Domfeltes anke for øvrig tillates ikke fremmet."
- (6) *Mitt syn på saken*
- (7) Det skal utmåles straff for fem tilfeller av oppfordring til innsidehandel, ett tilfelle av brudd på taushetsplikten med hensyn til innsideinformasjon og for brudd på reglene om god forretningsskikk i verdipapirhandelloven. Saken skal avgjøres på grunnlag av verdipapirhandelloven av 1997, men de relevante bestemmelsene er videreført i gjeldende lov fra 2007.

- (8) Domfelte er født 14. desember 1974. Han var aksjemegler og partner i meglerforetaket Pareto Securities ASA (Pareto) da han begikk de straffbare handlingene.
- (9) Domfellelsene for misbruk av innsideinformasjon knytter seg til to ulike selskap og foregikk med et halvt års mellomrom. De tre første forholdene fant sted om formiddagen tirsdag 10. januar 2006. Domfelte fikk da tips fra B, en venn av ham som var journalist og desksjef i NA24 Nettavisen (Nettavisen), om at Nettavisen seinere samme dag ville publisere en "oppsiktsvekkende" artikkel om Det Norske Oljeselskap ASA (DNO).
- (10) Informasjonen ble sendt på e-post fra journalisten. Bare noe av e-postvekslingen er funnet. Det som er av betydning for vår sak, startet med en melding fra journalistens private e-postkonto kl 11.41 og lød slik:

"FYI [for your information]: Vi kommer med en oppsiktsvekkende DNO-artikkel om kort tid (kanskje få minutter)."

- (11) Lagmannsretten la til grunn at domfelte fikk vite at artikkelen i Nettavisen ville inneholde negative nyheter om DNOs oljeengasjement i Irak, og at informasjon om artikkelen ikke var offentlig tilgjengelig eller allment kjent, jf. verdipapirhandelloven av 1997 § 2-2. Lagmannsretten fant videre bevist at A var "klar over at DNO-aksjen gjennom lang tid hadde vist seg svært volatil", og at DNOs oljefunn i Irak utgjorde en stor andel av verdien på aksjen.
- (12) Umiddelbart etter at A fikk e-posten, tipset han investor C om nyheten. C var en stor kunde hos Pareto og domfeltes eneste norske kunde. C la øyeblikkelig inn ordre om salg/shorting av 500 000 aksjer i selskapet. Samlet kjøpte og solgte han DNO-aksjer for om lag 85 millioner kroner denne dagen og tjente snaut en million kroner på dette. Gevinsten ville, ifølge aktor, vært langt større med bedre "timing" av salget.
- (13) Post II i tiltalen skjedde samtidig. Domfelte ropte til de andre meglerne ved meglerbordet i Pareto: "Et godt tips, gutter: Short DNO. Short DNO nå."
- (14) Å shorte aksjen innebærer å selge lånte aksjer med sikte på tilbakekjøp av aksjer til en lavere pris seinere. Handelen ville gi gevinst dersom aksjekursen sank tilstrekkelig i perioden mellom kjøp og salg.
- (15) Samme dag kl. 12.17 sendte A melding til D og oppfordret ham til å shorte DNO-aksjen. D var forvalter i et London-basert hedgefond som var kunde av Pareto. Meldingen lød slik:

"hear rumours about possible negative news in DNO NO. regarding oil find in Iraq that made the share price rally from 35 to 58 just before xmas. think its a good short."

- (16) Litt seinere fant følgende e-postveksling sted mellom B og A:
- (17) Journalisten:

**"På selger'n i dag? :-)
Den kommer trolig veldig snart nå."**

- (18) A:
**"Mange øl din vei – :-)
Gleder meg!!"**
- (19) Kl. 12.56 skrev journalisten til A:
"Tror en journalist ringer Pareto nå for å høre hvorfor dere selger. Faen."
- (20) A svarte B slik:
"Jeg vet ikke."
- (21) E-postvekslingen fortsatte kl. 14.14, da B skrev til A:
"Ser ut til at det gikk greit. Men som sag[t]: hold meg utenfor dersom temaet skulle komme opp hos dere."
- (22) A svarte:
"Vet ikke hva du snakker om."
- (23) Kl. 15.06 kom ny melding fra B, fortsatt fra privatkontoen:
"Vet jeg maser fælt om dette, men jeg har ett skrekkscenario; at vår journalist E ringer noen av kompisene i Pareto for å høre hvorfor dere solgte såpass mye før artikkelen kom (han ringer rundt til meglerhus nå for å få kommentarer til DNO-raset). Dersom navnet mitt da kommer ut (eller at noen sier at det kom tips fra kilde i Nettavisen), er jeg fucked. Så hvis noen i Pareto kjenner til at jeg tipset, hadde det vært fint om du informerer dem om bekymringen min :-)"
- (24) Kl. 15.28 svarte A:
"Ikke noe problem."
- (25) Artikkelen i Nettavisen ble publisert kl. 13.45 samme dag, med overskriften "DNOs oljeeventyr i Irak kan være over. Selskapet mangler en gyldig avtale med myndighetene i Bagdad". Det ble henvist blant annet til høytstående kilder i det irakiske oljedepartementet, som uttalte at kontrakten om oljeboring som DNO hadde inngått med de kurdiske selvstyremyndighetene var ugyldig så lenge den ikke var godkjent av sentralregjeringen, og at selskapet risikerte "straff og boikott".
- (26) De to andre tilfellene av misbruk av innsideinformasjon gjaldt riggselskapet Sinvest ASA. Domfelte fikk i juni 2006 opplysninger som indikerte at det ble forhandlet, eller at forhandlinger var nært forestående, om et konkret bud på alle eller en stor andel av Sinvest-aksjene. Kilden var en av As meglerkollegaer i Pareto som arbeidet i corporate-avdelingen.
- (27) Det var forut for dette rykter og avisartikler om et mulig oppkjøp av Sinvest, blant annet av indiske interessenter. Men lagmannsretten fant bevis at det på dette tidspunkt ikke var allment kjent i markedet eller offentlig tilgjengelige opplysninger om at det snarlig ville finne sted forhandlinger om kjøp av et stort antall Sinvest-aksjer.
- (28) Etter å ha fått vite om forhandlingene om Sinvest, ga A, seinest morgenen 13. juni, råd til investor C om å handle med aksjen. C kjøpte 542 000 Sinvest-aksjer over børsene i Oslo

og Stockholm og solgte 42 000 aksjer samme dag. Gjennomsnittlig kjøpskurs var kr. 98,18, og salgskurs kr. 102,06. Ingen av handlernes gikk gjennom Pareto, til tross for at rådet om å handle med aksjen kom fra megler i Pareto.

- (29) Tidlig neste dag ringte A til investoren. Oppringningen skjedde fra et møterom i Pareto hvor det vanligvis ikke tas opptak av telefonsamtaler. Ved en feil ble dette likevel gjort. Lagmannsretten fant at samtalen dreide seg om hvordan det gikk med forhandlingene om Sinvest, og at A ikke hadde fått sikker bekreftelse på at disse ville føre fram:

OA: Hei, C

PRJ: Hei, det er meg. Jeg har ikke fått noe mer firm, så jeg er bare nødt til å redusere risiken.

OA: Ja

PRJ: I dag. Men jeg har snakket med en kar jeg kjenner ... jeg har bare lagt ut litt rykter på ... det kommer på trykk på NA24 etterpå – om det. Men jeg har ikke fått noe mer firm. Så jeg er bare nødt til å ta ned risiko.

OA: Ja, nå blir det vel mye aksjer, men ja.

PRJ: Så, jeg kommer tilbake med en gang selv om en da ikke ... F har reist til Gøteborg for å besøke Ericsson, så han er ikke på kontoret i dag, og G er på kontoret, men jeg kan ikke spørre direkte.

OA: Nei.

PRJ: Så jeg må bare finne ut av det.

OA: Da venter jeg, gjør jeg bare det jeg må, så kommer du tilbake så fort du får det til.

PRJ: Ja

OA: Hei.

PRJ: Hei"

- (30) Om lag ni minutter før dette hadde domfelte skrevet en tekstmelding til journalist B i Nettavisen med følgende innhold:

"Hei sjef. To utenlandske aktører forhandler om å kjøpe sinvest. Snakker om bud 130-135. Dette har du ikke fått av meg."

- (31) A er på grunnlag av denne tekstmeldingen domfelt for å ha oppfordret journalisten til kjøp av aksjer og for å ha forsøkt å få Nettavisen til å publisere en artikkel om forholdet med det for øye å få avisens lesere til å kjøpe aksjen. Formålet var å få aksjekursen til å gå opp uavhengig av om forhandlingene førte fram eller ikke, slik at C ikke skulle tape på handelen han hadde gjort som følge av rådet fra domfelte. Tipset førte til at journalisten samme dag kjøpte 800 Sinvest-aksjer. De to tiltalepostene som omhandler dette, post V og VI, er av lagmannsretten behandlet som ett forhold.

- (32) Noe seinere på dagen bekreftet A på spørsmål fra B at det ville komme til å skje oppkjøp av Sinvest-aksjer. Han er på grunnlag av dette dømt for brudd på taushetsplikten, jf. tiltalebeslutningen post VII. Salget av aksjeposten i Sinvest ble offentlig i børsmelding

16. juni 2006. Det gikk her fram at 33,76 prosent av aksjene i Sinvest var solgt til et indisk selskap.

- (33) Som nevnt er A også dømt for brudd på bestemmelsene i verdipapirhandelloven av 1997 om god forretningsskikk for ansatte i verdipapirforetak, ved å ha opptrådt slik som beskrevet i de øvrige tiltalepostene, jf. tiltalen post VIII.
- (34) Ved *straffutmålingen* er det de fem forholdene som gjelder oppfordring til handel med aksjer på bakgrunn av innsideinformasjon som er det sentrale. Brudd på verdipapirhandellovens bestemmelser har en strafferamme på bøter eller fengsel inntil seks år, jf. verdipapirhandelloven 1997 § 14-3 første ledd og nåværende lov § 17-3 første ledd. Fordi det dreier seg om flere straffbare forhold, kommer straffeloven § 62 til anvendelse, og strafferammen blir da fengsel i 12 år.
- (35) Det gjør seg gjeldende sterke allmennpreventive hensyn. Innsidekriminalitet er ofte enkelt å gjennomføre, og kan gi stor gevinst eller forhindre store tap. Handlingene rammer "markedet", og fører ikke til tap for konkrete enkeltpersoner på samme måte som annen økonomisk kriminalitet. Forholdene er dessuten ofte vanskelige å avdekke. Om den skade på markedet for verdipapirer som slike lovbrudd kan føre til, viser jeg til Rt. 2007 side 275 avsnitt 10 med videre henvisninger, samt til Ot.prp. nr. 29 (1996–1997) Om lov om verdipapirhandel, hvor det på side 24 er gjengitt følgende uttalelse som departementet sluttet seg til:

"Dersom enkelte har tilgang på mer informasjon, eventuelt mottar informasjon på et tidligere tidspunkt, enn øvrige aktører og utnytter dette, vil vedkommende kunne skaffe seg en ekstraordinær gevinst eller unngå et ekstraordinært tap. Dette vil kunne føre til at aktører som ikke har samme informasjonstilgang ikke finner der formålstjenlig å plassere sine midler i det norske verdipapirmarkedet. Dårlig fungerende verdipapirmarked kan gjøre det vanskeligere og dyrere for selskapene å reise kapital. Forbud mot innsidehandel, andre forebyggende bestemmelser samt en effektiv håndhevelse, styrker derfor markedets evne til å tiltrekke investorer og bidrar således til økt likviditet."

- (36) Jeg tilføyer at strafferammen for innsidehandel og tilskyndelse til innsidehandel er den samme. Om forholdet mellom innsidehandel og tilskyndelse til dette heter det i Ot.prp. nr. 29 (1996–1997) Om lov om verdipapirhandel side 30:

"Når det gjelder Bankforeningens innvendinger mot strafferammen for tilskyndelse, viser departementet til at tilskyndelse til å kjøpe eller selge etter omstendighetene må antas å ville kunne være like straffverdig og skadelig for markedet, som det å kjøpe eller selge. Forøvrig antas at skyldgraden og handlingens objektive grovhet på vanlig måte vil være av vesentlig betydning ved straffutmålingen."

- (37) Jeg tar dette som utgangspunkt for straffutmålingen.
- (38) I Rt. 2011 side 199 (PR-rådgiverdommen) kom Høyesterett til at straffen for hovedmannen i saken burde ligge på fengsel i ett år og seks måneder, jf. avsnitt 39. Han hadde som medierådgiver fått innsideinformasjon om tre av selskapene han arbeidet for. Denne ga han videre til en nær venn av seg, som var investor.
- (39) Sammenlignet med denne saken, er forholdene i vår sak mer alvorlige. For det første må det legges vekt på at domfelte var aksjemegler og partner i et av Norges største meglerforetak. Han må ha vært fullt på det rene med spillereglene og det straffbare ved

misbruk av innsideinformasjon. Han hadde dessuten selv en kontrollfunksjon i kraft av sin rolle og skulle "straks rapportere til Kredittilsynet hvis det foreligger rimelig grunn til mistanke om innsidehandel eller markedsmanipulasjon i tilknytning til slike transaksjoner", jf. verdipapirhandelloven 1997 § 2-11 første ledd og nåværende lov § 3-11 første ledd. Som lagmannsretten understreker, er det for tilliten til verdipapirmarkedet særlig viktig at man kan stole på de profesjonelle aktørene i markedet.

- (40) Det er på det rene at domfelte handlet forsettlig. Jeg viser til lagmannsrettens redegjørelse for hvordan forholdene ble forsøkt holdt skjult, blant annet ved at tiltalte ikke brukte den vanlige meglertelefonen med opptak. Det går dessuten fram av det jeg har sitert fra e-poster og telefonsamtaler at domfelte var klar over at han iallfall opererte på kanten av loven. Også det forhold at domfelte forsøkte å påvirke Nettavisen til å skrive om Sinvest-forhandlingene, slik at investor C skulle unngå tap, taler for at domfelte handlet på en relativt utspekulert måte. Utvekslingen av informasjon mellom ham og journalisten i Nettavisen har til en viss grad preg av et mønster.
- (41) For det andre ble tilskyndelsen til innsidehandel gitt til langt flere her enn i PR-rådgiversaken, og de som mottok informasjon hadde finansielle muligheter til å foreta betydelig mer handel med aksjene. C – som ble tipset både i DNO-saken og i Sinvest-saken – var en profesjonell investor som handlet stort. Oppfordringen til de andre meglerne i Pareto og til hedgefondforvalteren i London var egnet til å medføre omfattende handel med DNO-aksjen. Det samme var tilfellet med forsøket på å få Nettavisen til å skrive om det mulige oppkjøpet av Sinvest-aksjer. Skadepotensialet var derfor klart større i vår sak enn i PR-rådgiversaken, og dette må få betydelig vekt ved straffutmålingen, jf. PR-rådgiverdommen avsnitt 38.
- (42) Ved straffutmålingen skal det også ses hen til arten av opplysningene og i hvilken grad det må anses sikkert at opplysningene ville påvirke aksjekursen, jf. PR-rådgiverdommen avsnitt 38. Domfelte fikk opplysningene om den kommende artikkelen i Nettavisen fra en journalist som arbeidet der. Lagmannsretten la til grunn at det ville være relativt liten risiko forbundet med å handle aksjer i tillit til denne informasjonen. Opplysningene om Sinvest-oppkjøpet var mer usikre. Lagmannsretten fant imidlertid bevist at informasjonen var av en slik karakter at "en fornuftig investor" sannsynligvis ville benyttet den som del av grunnlaget for sin investeringsbeslutning, jf. verdipapirhandelloven 1997 § 2-2 tredje ledd og nåværende lov § 3-2 tredje ledd. Det må legges til grunn at informasjonen var av en slik karakter at viderespredning med overveiende sannsynlighet ville føre til økt handel med aksjene.
- (43) I PR-rådgiversaken ble det lagt vekt på det tillitsbrudd som lekkasjene var overfor medierådgiverens oppdragsgivere. Det samme er ikke tilfelle her. Men på den annen side er jeg enig med lagmannsretten i at handlingene utsatte domfeltes arbeidsgiver for fare for skade, jf. dommen side 40 hvor lagmannsretten uttaler:

"Misbruket av stillingen medførte dessuten et grovt tillitsbrudd overfor arbeidsgiveren/partnerne, idet han utsatte dem for fare for et betydelig omdømmetap."

- (44) Når det gjelder det økonomiske omfanget av den handelen som lovbruddene ga opphav til, skriver lagmannsretten:

"Det er vanskelig å gi eksakte tall for i hvilken grad misbrukshandlingene medførte kursendringer. Ut fra framlagte kurver utarbeidet av Oslo Børs for omsetningstall og

kursutvikling 10. januar 2006 framstår det likevel som utvilsomt at handlingene omhandlet i tiltalen post I–III medførte at deler av kursnedgangen den dagen kom tidligere enn den ellers hadde gjort. Herunder må det tas i betraktning at alene C den dagen kjøpte og solgte DNO-aksjer for ca. 85 millioner kroner, og at han ved det oppnådde en gevinst på snaut en million kroner. Utviklingen for Sinvest-kursen 13. juni kan ha vært påvirket av flere forhold enn C' handler den dagen. Det må uansett tas i betraktning at han på Oslo Børs den dagen kjøpte 450 000 Sinvest-aksjer, som utgjorde ca. fem prosent av aksjens omsetning den dagen, at han i dagene 13.–15. juni realiserte en gevinst på Sinvest-aksjer på 2,2 millioner kroner, og at han 16. juni satt igjen med en urealisert gevinst på 1,6 millioner kroner."

- (45) Det er på det rene at domfelte ikke fikk noen umiddelbar personlig gevinst som følge av informasjonsspredningen. Men det må legges til grunn, slik også lagmannsretten har gjort, at handlingene ga utsikt til en viss langsiktig inntektsøkning som følge av at domfelte ville oppnå bedre goodwill hos kundene ved å gi dem "gullkantede" råd, noe som igjen ville øke sjansene for flere oppdrag og økte kurtasjeinntekter.
- (46) På bakgrunn særlig av domfeltes profesjonalitet og sentrale rolle, og det store skadepotensialet som hans handlinger forårsaket, er jeg etter dette kommet til at en straff på fengsel i tre år, slik lagmannsretten tok utgangspunkt i, er passende.
- (47) Saken har imidlertid etter hvert blitt svært gammel. De straffbare handlingene skjedde i januar og juni 2006. A ble siktet i september 2006 og tiltale tatt ut i september 2010. B, domfeltes kontakt i Nettavisen, ble på sin side anmeldt i mars 2006, og Oslo tingrett avsa dom i straffesaken mot ham 25. august 2009. Dommen ble seinere opphevet, men det er uten betydning i denne sammenheng.
- (48) Aktor har anført at etterforskningen ikke har tatt lenger tid enn nødvendig. Han har vist til lovbruddets karakter, og at handlingene delvis er gjort i det skjulte. Det er påpekt at saksbehandlingstiden for lagmannsretten delvis er forårsaket av forsvarers tidsbruk. På tross av dette, må det etter mitt syn få betydning for straffen at det nå er sju år siden siktelse ble tatt ut, og at saken, selv om den åpenbart har vært vanskelig å etterforske, likevel ikke er så kompleks og med slike internasjonale forgreininger som en del andre saker om økonomisk kriminalitet. På denne bakgrunn må ett og et halvt år av straffen gjøres betinget, jf. til sammenligning Rt. 1997 side 1312 på side 1318.
- (49) Forsvarer har i skranken for Høyesterett anført at det ikke var hjemmel for å ilegge A fulle *sakskostnader* for lagmannsretten. Straffeprosessloven § 436 andre ledd gir adgang til å idømme sakskostnader når domfeltes anke ikke fører fram. Den delen av behandlingen i lagmannsretten som gjaldt post I og II, som A ble frifunnet for i tingretten, skyldtes imidlertid anken fra Økokrim, og A kan ikke pålegges økonomisk ansvar for dette.
- (50) Straffeprosessloven § 442 første punktum gir ankedomstolen adgang til å prøve sakskostnadsavgjørelsen "når det foretas prøving av bevisene under skyldspørsmålet, og for øvrig når avgjørelsen umiddelbart beror på utfallet av anken". For Høyesterett er det bare det andre alternativet som er aktuelt. At sakskostnadsavgjørelsen "umiddelbart beror på utfallet av anken" er tilfelle når en fellende dom blir opphevet, eller hvis ankeinstansen avsier ny og frifinnende dom. Derimot gjelder det ikke hvis det bare finner sted en endring i subsumsjonen eller i straffutmålingen i ankeinstansen, jf. Bjerke mfl., Straffeprosessloven, 4. utgave, bind II, side 1444. Dersom Høyesterett setter straffen ned i et tilfelle hvor også lagmannsretten bare behandlet straffutmålingen, kan sakskostnadene

likevel prøves, jf. Rt. 2008 side 1210 avsnitt 14–16. Slik er ikke situasjonen i vår sak, og det er heller ikke inngitt egen anke over sakskostnadsavgjørelsen. Høyesterett kan da ikke endre sakskostnadsavgjørelsen i lagmannsretten.

(51) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at 1 – ett – år og 6 – seks – måneder av straffen utsettes etter reglene i straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år.

(52) Dommer **Tjomsland:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(53) Dommer **Indreberg:** Likeså.

(54) Dommer **Bull:** Likeså.

(55) Justitiarius **Schei:** Likeså.

(56) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at 1 – ett – år og 6 – seks – måneder av straffen utsettes etter reglene i straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år.

Riktig utskrift bekreftes: